

VESZPRÉM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

A **Veszprém Vármegyei Kormányhivatal**, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a **szőlő aranszínű sárgaság betegségét okozó *Grapevine flavescence dorée phytoplasma* zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca ellen** az alábbi 2025. évre vonatkozó első védekezési felhívást teszi közzé a **Somlói borvidék** Veszprém vármegyei részének vonatkozásában:

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS I.

A **szőlő aranszínű sárgaság betegség** a szőlő egyik veszélyes betegsége, amitől a fertőzött szőlőtőkék néhány év alatt leromlanak, termés hozamuk csökken, végül a növények kipusztulnak. A betegséget először Magyarországon Zala vármegyében 2013-ban, majd az azt követő években Veszprém vármegyében több helyen a Badacsonyi borvidéken és Balaton-felvidéki borvidéken is azonosították. **Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 2025. évben növény-egészségügyi felderítést végzett Somlővásárhely, Somlőszőlős és Doba települések határában lévő szőlőültetvényekben. A felderítés során a szőlő sárgaság betegség tüneteit mutató növényekről vett mintákból kimutatásra került a *Grapevine flavescence dorée* kórokozó.** Mivel a szőlő aranszínű sárgaság betegséget okozó kórokozó zárlati károsítónak minősül, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött növények körüli 1 km-es sugarú területeket fertőzött területnek jelölte ki és növény-egészségügyi zárlatot rendelt el. A fertőzött terület a Somlón lévő összes szőlőt termő területet lefedi. Továbbá az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a fertőzött terület határától számított 3 km sugarú részt puffer zónának (továbbiakban együtt: körülhatárolt terület) jelölte ki a mellékelt térkép szerint.

A károsítóval fertőzött növényeket gyógyítani nem lehet, **a védekezés csak a megelőzésre szűkül**, ezért különösen fontos a szőlőültetvényekben a járványos elterjedésben szerepet játszó **amerikai szőlőkabóca** (*Scaphoideus titanus*), mint vektor elleni védekezés. A körülhatárolt területeken kötelező a rovarvektor ellen 3 alkalommal történő növényvédő szeres védekezés, melyet a védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével kell végrehajtani.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 2025. év július 22. napján elvégzett vizsgálatai szerint a somlói szőlőültetvényekben az amerikai szőlőkabóca kifejlett repülő egyedeit egyes sárgalapok már a védekezési küszöb felett fogtak, de a szőlőnövényeken még az idősebb (L3-L5) lárvák is megtalálhatóak voltak. **Erre tekintettel 2025. évben az első kezelést jelen felhívás kiadását követően július 31. napjáig, a második kezelést, ez első kezelés után 7-14 nappal, augusztus 4. és 10. között kell elvégezni.**

2025-ben a harmadik kötelező kezelés elrendelésére csak akkor kerül sor, ha az amerikai szőlőkabóca egyedszámának alakulása ezt indokolja. Amennyiben ilyen felhívás nem jelenik meg, a harmadik kötelező kezelést 2025-ben nem szükséges teljesíteni.

A védekezésre a felhívás 1. számú mellékletében található táblázatban szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Mivel a táblázat a növényvédő szerek jelen felhívás kiadásának napján hatályos engedélyokiratai alapján készült, ezért az engedélyokiratokban történt módosításokat a készítmény felhasználása előtt ellenőrizni szükséges!

Megjegyzendő, hogy az amerikai szőlőkabóca a szőlőnövények törzsein található hajtásokon is megtalálható, ezért az eredményes védekezés feltétele, hogy a kötelező kezelések előtt a szőlőnövényeken a törzstisztítás elvégzésre kerüljön, vagy amennyiben nem történik meg, a kezelések a tőhajtásokat is érik. A hatásos védekezéshez hozzájárulhat a megfelelő permetlé borítottság. A fészívódó szereknél a lombfal alsó leveleire mindenképpen kerüljön permetcsepp, mivel a felszívódott hatóanyag szállítása a hajtásvégek felé történik. A kontakt növényvédő szerek esetében a teljes lombfalon a levelek mind két oldalának a fedettsége szükséges. A növényvédő szerek kijuttatása során - adott esetben - figyelmet kell fordítani a gyártó ajánlása szerint a permetlé pH-jának beállítására, valamint a növényvédő szerek UV érzékenysége miatt a kijuttatás napszakának a megválasztására.

Lényeges, hogy nem elég a növényvédő szereket kijuttatni, hanem azok hatékonyságáról is célszerű meggyőződni!

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a szőlőtermelők figyelmét, hogy a védekezés során az integrált növényvédelem alapelveinek érvényre jutása érdekében a növényvédelmi technológia meghatározása során figyelemmel kell lenni a rezisztencia kialakulásának megelőzésére, ezért a növényvédő szerek okirataiban meghatározott kezelések évenkénti maximális számának betartása mindenkor szükséges. **Fontos, hogy a kezelések során olyan növényvédő szereket használjon a szőlőtermelő, amelyek a kijuttatás fenostádiumában még engedélyezettek, az élelmezés-egészségügyi várakozási idő pedig betartható legyen, valamint az engedélyokirat által előírt növényvédelmi technológia (lásd melléklet) pedig nem zárja ki a kifejezett alak elleni alkalmazásukat.**

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a **Pyregard** rovarölő szer felhasználását tervezőket, hogy a készítmény felhasználása a területen szerződött növényvédelmi szakirányító által kitöltött és az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által jóváhagyott adatlappal lehetséges.

Az agrár-környezetvédelmi programban szereplő kedvezményezettek a pályázati felhívás részletszabályait tartalmazó 2b. mellékletének 2.1 pontja szerint jelen védekezési felhívás szerint a Nemzeti Irányító Hatóság által közleményben közzétett nem, vagy csak korlátozással használható növényvédő szert is felhasználhatnak a körülhatárolt területen belül. Az ilyen felhasználás **vis maior eseménynek minősül**, amely elismertetése a Nemzeti Kifizető Ügynökségnél szükséges. A vis maior elismerése iránti kérelmet és annak bekövetkezését igazoló dokumentumokat az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint a vis maior kérelem benyújtására szolgáló felületen keresztül kell benyújtania a kedvezményezettnek.

Az agrár-ökológiai programban (AÖP) pedig a méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben gyakorlatot választóknak az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédő szerek használata tilos.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv vizsgálata szerint, a szőlő sárgaság betegség tipikus korai tünetei az idei évben már megjelentek. A levelek sodródása és a levéllemezek elszíneződése megkezdődött, valamint a virágzatok elszáradása már megtörtént, egyes fajtáknál a kialakult bogyók töppedése is folyamatban van. **A szőlő arany színű sárgaság betegség elleni védekezés másik pillére ebben az időszakban a szőlő növények folyamatos szemlézése, illetve a tüneteket mutató, a fertőzés forrását és a betegség fennmaradását biztosító tőkék leveles hajtásrendszerének eltávolítása a kezelések között, vagy elvégzésüket követően. Fontos, hogy ez után a tőke gyökerestől történő kivágása megtörténjen, akár a vegetáció végét követően is, illetve, a kivágott tőke helyét megjelöljék. A vonatkozó jogszabályok szerint a tünetes szőlő növények azonosítását követően, annak bejelentése kötelező az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére, még a leveles hajtások eltávolítása, a tőke kivágása előtt.**

Az eredményes védekezés feltétele, hogy minden szőlőtermelő védekezzen a védekezési felhívások figyelembevételével, és ne veszélyeztesse a szomszédos termelők növényvédelmi, növény-egészségügyi biztonságát a védekezés elmulasztásával.

Veszprém, elektronikus bélyegző szerint

Takács Szabolcs főispán
nevében és megbízásából:

Odor Tamás
osztályvezető

A 2025. évi védekezési felhívás I. 1. számú melléklete

	Kabócák ellen engedélyezett szerek szőlőben	Hatóanyag	Forgalmazási kategória	A kezelés évenkénti maximális száma	Két kezelés között eltelt minimális időtartam	Az utolsó kezelés fenostádiuma	ÉVI	Méh-veszélyesség
Kontakt	Decis ¹	deltametrin	III.	2	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	7	mk
	Decis Mega (PL) ^{1,5}	deltametrin	II.	3	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	7	mk
	Decis Forte ^{1,5}	deltametrin	I.	2	14 nap	szedés érettség (BBCH 87)	Csemegeszőlő: 7, Borszőlő: 30	mk
	Detector ^{1,5}	deltametrin	I.	2	14 nap	szedés érettség (BBCH 87)	Csemegeszőlő: 7, Borszőlő: 30	mk
	Kaiso Garden ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	III.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mk
	K1 ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	III.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mk
	Kaiso EG ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mv
	Kaiso Sorbie ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mv
	Wakizasi ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mv
	Hunter ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mv
	Jager EG ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mv
	Karate Zeon 5 CS (BG, PL, RO) ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mk
	Karate Zeon 050 CS ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mk
	Ninja Zeon 5 CS ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mk
	Kendo 5 CS ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mk
	Full 5 CS ^{2, 5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mk
	Lamdex Extra ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	7	mv
	Klartan 24 EW	tau-fluvalinát	I. ; II.	2	14 nap	érés kezdete, bogyószíneződés (BBCH 80)	21	njk
	Mavrik 24 EW	tau-fluvalinát	I. ; II.	2	14 nap	érés kezdete, bogyószíneződés (BBCH 80)	21	njk
	Monospel 24 EW	tau-fluvalinát	I. ; II.	2	14 nap	érés kezdete, bogyószíneződés (BBCH 80)	21	njk
	Laser ^{3,5}	spinozad	II.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	15	mk
	Nexsuba ^{3,5}	spinozad	II.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	15	mk
	Laser Duplo ^{3,5}	spinozad	II. ; III.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	14	mk
Felszívódó	Limocide ³	narancsolaj	II.	6	7 nap	2. levél kiterülésétől (BBCH 12) fogyasztásra érettség (BBCH 89)	1	kk
	Pyregard ³	piretrin	I.	2	-	-	7	kk
	Sivanto Prime ^{2,4}	flupiradifuron	II.	1	-	zsendülés (BBCH 81)	14	nj
	Sanium System ²	flupiradifuron	II. ; III.	1	-	érés kezdete (BBCH 82)	14	nj
	Deltam System ²	flupiradifuron	II. ; III.	1	-	érés kezdete (BBCH 82)	14	nj
	Sivanto Energy ^{1,2,5}	deltametrin + flupiradifuron	I.	2	14 nap	érés kezdete (BBCH 81)	14	kv
	Exirel ⁴	ciántraniliprol	I.	2	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	10	kv
	NeemAzal-T/S3 ³	azadiraktin	III.	2	-	-	3	njk

Megjegyzés:

¹ agrár-környezetvédelmi programban tiltott, de jelen védekezési felhívás alapján felhasználható

² agrár-környezetvédelmi programban kizárólag a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 1. § 10. pontja szerinti szakirányító írásbeli javaslatára használható vagy a „Növényvédelmi szakirányító bevonása a gazdálkodásba” vállalat választásakor

³ ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett a felhasználása

⁴ tebukonazol tartalmú növényvédő szerrel együtt tankkeverékként alkalmazva, virágzó kultúrákban vagy mézharmat és virágzó gyomnövények jelenléte esetén, illetve ha a területet bármely okból a méhek látogatják, kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki.

⁵ virágzó kultúrákban vagy mézharmat és virágzó gyomnövények jelenléte esetén, illetve ha a területet bármely okból a méhek látogatják, kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki.

njk: nem jelölés köteles, **mk:** mérsékelten kockázatos, **mv:** mérvéken veszélyes, **kk:** kifejezetten kockázatos, **kv:** kifejezetten veszélyes

Az engedélyokiratok szerinti előírt növényvédelmi technológiák:

Decis: Amerikai szőlőkabóca ellen az L1-L3 fejlettségű lárvák megjelenésekor célszerű elvégezni a permetezést.

Decis Mega: Amerikai szőlőkabóca ellen az L1-L3 fejlettségű lárvák megjelenésekor célszerű elvégezni a permetezést.

Decis Forte, Detector: Az amerikai szőlőkabóca ellen az L3-L4 fokozatú lárvák, valamint a később megjelenő imágók rajzása idején javasolt a védekezést végre hajtani.

Kaiso Garden, K1: Amerikai szőlőkabóca ellen 2,5 gramm szer szükséges 10 liter vízhez. A permetezést az L1-L3 fejlettségű lárvák megjelenésekor célszerű elvégezni.

Kaiso EG, Kaiso Sorbie, Wakizasi, Hunter, Jager EG: Amerikai szőlőkabóca ellen 0,25 kg/ha dózissal célszerű permetezni az L1-L3 fejlettségű lárvák megjelenésekor.

Karate Zeon, Ninja Zeon 5 CS, Kendo 5 CS, Full 5 CS: Amerikai szőlőkabóca ellen 0,25 l/ha dózissal célszerű permetezni az L1-L3 fejlettségű lárvák megjelenésekor.

Lamdex Extra: Nincs előírt technológia.

Klartan 24 EW, Mavrik 24 EW, Monospel 24 EW: Az amerikai szőlőkabóca valamennyi fejlődési stádiuma ellen felhasználható. Elsősorban az L1-L3 fejlettségű lárvák ellen kell a védekezést időzíteni. Egy tenyészidőszak alatt maximum 2 alkalommal juttatható ki a készítmény. A további permetezéseket más hatóanyagcsoportba tartozó készítménnyel kell elvégezni. Nagyobb fertőzési nyomás esetén és az amerikai szőlőkabóca imágója ellen a magasabb dózist kell alkalmazni.

Laser, Nexsuba: Amerikai szőlőkabóca ellen 0,4 l/ha dózissal a fiatal lárvák ellen szükséges kipermetezni.

Laser Duplo: Amerikai szőlőkabóca ellen 0,2 l/ha dózissal a fiatal lárvák ellen szükséges kipermetezni, a kezelés szükség esetén megismételhető.

Limocide: Szőlőben (bor- és csemege-) a szőlő-gubacsatka, tripszek és kabócák elleni permetezést előrejelzésre alapozva, a kártevők, illetve az első kártételi tünetek megjelenésekor szükséges megkezdeni.

Sivato Prime: Szőlőben amerikai szőlőkabóca ellen a második, harmadik stádiumú lárvák ellen célszerű védekezni. Mivel a kikelt lárvák a keléstől számított 30-40 napig nem képesek a fitoplazma terjesztésére ezért, az első lárvák megjelenésétől számított 30 nap után végzett kezeléssel tudjuk jó eséllyel a betegség terjedését megakadályozni. A fürtvirágzat nyúlása idején a javasolt dózis 0,4 l/ha, a zsendülés idején azonban 0,5 l/ha alkalmazása javasolt.

Sanium System, Deltam System: Szőlőben (bor-, csemege-) szőlőkabóca fajok ellen a második, harmadik stádiumú lárvák ellen célszerű védekezni. Mivel a kikelt lárvák a keléstől számított 30-40 napig nem képesek a fitoplazma terjesztésére ezért, az első lárvák megjelenésétől számított 30 nap után végzett kezeléssel lehet jó eséllyel a betegség terjedését megakadályozni.

Sivanto Energy: Szőlőben az amerikai szőlőkabóca lárvái és kifejlett egyedei ellen előrejelzésre alapozva kell a védekezést végrehajtani. A lárvák egyedszámát a levelek fonákán végzett egyedszámolással, a rajzó imágók népességét ragadós sárgalappal végzett csapdázással lehet megállapítani.

Exirel: Szőlőkabócák ellen a fiatal lárvastádiumok (L1-L3) megjelenésekor célszerű elvégezni a permetezést.

NeemAzal-T/S: Nincs előírt technológia.

Pyregard: Szőlőben amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) ellen növényvizsgálat alapján a lárvák és a kifejlett alak ellen.

Körülhatárolt terület

